

استاد یحیی شیدا : ملک ایراندیرتاما، دنیا یا اعلام ایله

ایشان از جمله شاعران بلند پایه و میهن دوست معاصر محسوب می گردید که همواره حساسیت خود به تمامیت ارضی ایران را ابراز نموده و از تحریفات رخ داده در تاریخ ایران و قفقاز گلایه می نمود

G/سرویس جمهوری آذربایجان
خبرگزاری آران / سرویس جمهوری آذربایجان

چند روزی است که شهر تاریخی تبریز، در فراق یکی از بزرگترین مفاخر ادبی خود عزادار گشته است. استاد یحیی شیدا که در سال 1303 هجری شمسی در تبریز دیده به جهان گشوده بود پس از سالها فعالیت علمی و ادبی، شامگاه پنج شنبه (28 مهر) دار فانی را وداع گفت و به دیار باقی شتافت.

این استاد بزرگ عرصه ادب فرزند مرحوم حسن یوزباشی چرندابی از مجاهدین مشروطه و از محله چرنداب تبریز بود.

وی از سال 1327 همکاری خود را با مطبوعات آغاز کرد و در نخستین قدم در روزنامه « آذر مرد» به عنوان سر دبیر مشغول به کار شد.

استاد ، مدتی در مدرسه طالبیه تبریز رشته علوم دینی را تحصیل کرد ، او به زبانهای آلمانی، عربی، ترکی و فارسی آشنایی کامل دارد.

از آثار و تالیفات وی می توان فرآورده ها، در زوایای تاریخ « نثر» ، « تلواسه ها » ، قصاید ، غزلیات ، دریای متلاطم و... را مورد اشاره قرار داد.

استاد شیدا از جمله شاعرانی محسوب می گردید که همواره علاقمندی و حساسیت خود به تمامیت ارضی ایران را ابراز نموده و از تحریفات رخ داده در تاریخ ایران و قفقاز گلایه می نمود.

قطعه شعر زیر که از جمله سروده های ارزشمند این استاد فقیه محسوب می گردد، به تنهایی گویای ایران دوستی و تکدر خاطر وی از برخی انحرافات تاریخی می باشد.

ای آراز بیر دالغا وور، دریا کیمی طوفان ایله

ظالمین بیخ قصرینی، اوزباشینا ویران ایله

بیرهجوم ایله داغیت شیطان لارین کاشانه سین

اوفسادو فتنه قصرین، خاک له یکسان ایله

بیربیرندن سن بوقان قارداشلارین سالدین اوزاق

گل بوسرگردانلارین هرموشگولون آسان ایله

قاضی اول انصافه گل، حکم زمان وئر تازه دن

غصب اولان تورپاقلاری وابسته ایران ایله

لعت اول شاهه کی وئردی باده آذربایجانی

یاده سالدیقجا اوشاهی، لعن ایله، افغان ایله

فتحعلیشاه ائيله دی فاحش خیانت ایرانا

سند خدمت گوستریب نقصانلاردی جبران ایله

((ترکمن چای)) پیمانی بیرنگدیر تاریخده

عرضه سیز شاهین ایشین دونیالره اعلان ایله

کنجدی اون یندی شهر روسیه نین چنگالینا

بوجنیاتی گتیر یاده، بوگون عنوان ایله

((گولستان)) پیمانی دا سیندیردی ایرانین بئلین

بوایشه باعث لره ، یارب اوزون دیوان ایله

نه ((شمالی)) نه ((جنوبی))؟! آت بو چرکین سوزلری

ملک ایراندیرتاما، دنیا یا اعلام ایله

گل گتیر بو ملته آزاده لیک فرمانینی

ملک ایرانی صفاده، روضه رضوان ایله

یا اوزون چک بیر کناره غصب اولان مرزی گوتور

یا ایکی روحو سازیشدیر، دل لری شادان ایله

((شیدا)) نین دائیم فراق یاردن آغلارگوزو

گوستر اول شوخون جمالین گول کیمی خندان ایله

ترجمه

ای ارس موج برانگیزان و همچون دریا طوفانی باش. کاخ ظالم را بر سر او خراب کن. باید خانه شیاطین و لانه های فساد را با خاک یکسان کنی. توبرادران خونی را از یکدیگر دور ساختی. بیا ومشکلات

اینها را آسان کن. بیا و حکم عادلانه ای صادر کن و از نو قضاوت نمای و خاکهای اشغال شده ایران را به تمام میهن بازگردان. خداوند به فتحعلیشاه لعنت کند که آذربایجان عزیز را به باد داد. او علنا به

ایران خیانت کرد. تونیز بیا و آن را جبران کن. عهدنامه ((ترکمنچای)) یک پیمان ننگ آمیز تاریخی است که بر اثر آن 17 شهر ایران به روسیه واگذار شده، تو باید همواره به یاد آن شهرها باشی. قرارداد

((گلستان)) نیز کمر ایران را شکست، خدایا خودت مسیبان این دو عهدنامه را نفرین کن. دو اصطلاح آذربایجان شمالی و جنوبی را که عباراتی زشت و کثیف هستند، بر زبان میاور چرا که همه جای این

منطقه (قفقاز) سرزمین ایران است و تو باید این را به تمام دنیا اعلان کنی. ای ارس فرمان آزادی شهرهای اشغال شده را بیاور ایران را به روضه رضوان تبدیل کن. یا خودت را کناری بکش و مرزها را

از میان ببر یا دو روح جدای مانده از همدیگر را به هم بازسان. ((شیدا)) از فراق سرزمین های قفقازی اشک حسرت می ریزد، چهره آن پری رو را بنمایان و این فراق را به پایان آور.

موسسه آران درگذشت این استاد بزرگ عرصه علم و ادب را به همه دوستداران ایشان به ویژه خانواده مکرم آن مرحوم تسلیت عرض می نماید